

Belföldi hírek

p é n t e k
-----bb 1. oktatási, ifjúságpolitikai tervek a művelődési
hátrányok csökkentésére

i ár/um bc ie

1981. augusztus 14.

a felvételi előkészítők munkájának tökéletesítését a továbbtanulásra jobban ösztönző kedvezmények kialakítását javasolta egyebek között legutóbbi ülésén az állami ifjúsági bizottság, annak érdekében, hogy a fizikai dolgozók gyermekei közül mind többen szerezhessenek magasabb képzettséget.

miként megállapították, az elmúlt években iskolarendszerünk a korábbinál több támogatást nyújtott az arra rászoruló fiataloknak ahhoz, hogy felzárkózzanak az értelmiségi környezetből kikerülő társaik tudásszintjéhez. az általános iskolában jelentős erőfeszítésekkel sikerült elérni, hogy a diákok legtöbbje megszerezze azt az alapképzettséget, amelynek birtokában folytathatja tanulmányait. a tanórai munka hasznos kiegészítőivé váltak azok a szaktáborok, nyári olvasótáborok, amelyeket elsősorban a fizikai dolgozók gyermekeinek szerveznek; különösen a magyar irodalommal, az orosz nyelvvel és a matematikával foglalkozó felkészítő tanfolyamok működnek sikeresen. mindennek eredményeként a diákok legtöbbje középfoku tanintézetbe jelentkezik, ám az adatok azt mutatják, hogy jórészt már ekkor eldől; kiből lehet majd felsőfoku végzettségű szakember. a munkás- illetve a parasztcsaládok gyermekeinek több mint 60 százaléka ugyanis a rövid idő alatt képzettséget, s így önálló keresetet nyújtó szakmunkásképző intézetekbe kerül, szakközépiskolába egynegyedük, gimnáziumba csupán 13 százalékuk jár.

/folyt.köv./

- 1 -

37

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. oktatási, ifjúságpolitikai tervek a művelődési hátrányok csökkentésére

i ár/um bc ie

1981. augusztus 14.

a felvételi előkészítők munkájának tökéletesítését a továbbtanulásra jobban ösztönző kedvezmények kialakítását javasolta egyebek között legutóbbi ülésén az állami ifjúsági bizottság, annak érdekében, hogy a fizikai dolgozók gyermekei közül mind többen szerezhessenek magasabb képzettséget.

miként megállapították, az elmúlt években iskolarendszerünk a korábbinál több támogatást nyújtott az arra rászoruló fiataloknak ahhoz, hogy felzárkózzanak az értelmiségi környezetből kikerülő társaik tudásszintjéhez. az általános iskolában jelentős erőfeszítésekkel sikerült elérni, hogy a diákok legtöbbször megszerezzék azt az alapműveltséget, amelynek birtokában folytathatja tanulmányait. a tanórai munkahasznos kiegészítőivé váltak azok a szaktáborok, nyári olvasótáborok, amelyeket elsősorban a fizikai dolgozók gyermekeinek szerveznek; különösen a magyar irodalommal, az orosz nyelvvel és a matematikával foglalkozó felkészítő tanfolyamok működnek sikeresen. mindennek eredményeként a diákok legtöbbször középfokú tanintézetbe jelentkeznek, ám az adatok azt mutatják, hogy jórészt már ekkor eldől; kiből lehet majd felsőfokú végzettségű szakember. a munkás- illetve a parasztcsaládok gyermekeinek több mint 60 százaléka ugyanis a rövid idő alatt képzettséget, s így önálló keresetet nyújtó szakmunkásképző intézetekbe kerül, szakközépiskolába egynegyedük, gimnáziumba csupán 13 százalékuk jár.

/folyt.köv./

- 1 -

BT

bb 1. /oktatási, ifjúsáspolitikai...1.folyt./um

mivel az egyetemek, a főiskolák hallgatóinak legnagyobb része a gimnáziumokból verbuválódik, sokan már eleve messze kerülnek a diploma megszerzésének lehetőségétől.

az elmúlt fél évtizedben a szocialista értelmiség utánpótlása érdekében a felsőoktatási intézmények felvételi előkészítő bizottságai végezték a legeredményesebb munkát. évente mintegy 30 ezer fiatal vesz részt a levelező felkészítő tanfolyamokon, illetve az oktatótáborokban. emellett középiskolák, vállalatok és társadalmi szervek is indítanak előkészítő tanfolyamokat, azonban színvonaluk, hatásuk gyakran elmarad a lehetőségektől.

az állami ifjúsági bizottság hangsúlyozta, hogy az új pedagógiai dokumentumok, a korszerűbb tantervek bevezetése, s az általános műveltségre jobban építő érettségi és felvételi rendszer jövőre tervezett életbelépése különösen időszerűvé teszi a segítségnyújtás formáinak továbbfejlesztését. elsősorban az iskolai oktatás színvonalának javításával szükséges hozzájárulni a műveltségi hátrányok csökkentéséhez, emellett - kiegészítő eszközökként - továbbra is jelentős a szerepe az arra rászorulóknak intézményes támogatásának. így az eddigieknél jobban össze kell hangolni a tanácsok, a középiskolák és a továbbtanulást segítő egyéb szervek munkáját, hogy tevékenységük egymásra épüljön, illetve egymást kiegészítse. különösen fontos a pályaválasztás rendszerének fejlesztése, hiszen a továbbtanulás irányának eldöntése a diákok egész életútját meghatározhatja, s a népgazdaság igényeinek megfelelő szakemberképzésnek is lényeges állomása ez. a felsőfoku előkészítő tanfolyamokat pedig - a magasabb színvonalú oktató munka mellett - a szervezettebb központi irányítással lehet tovább javítani.

a fizikai dolgozók gyermekeinek szociális támogatása is hozzájárulhat a művelődési egyenlőtlenségek csökkentéséhez. az általános és a középiskolai kollégiumok és diákotthonok eddig is sok ezer fiatalnak teremtettek lehetőséget a nyugodt tanulásra, ám sokan helyhiány miatt nem juthatnak be ezekbe az intézményekbe, s jórészt megoldatlan még a bejáró diákok helyzete is. ezért a következő években sem nélkülözhető a napköziotthonos ellátás javítása, a tanulószobai hálózat bővítése, s új diákotthonok megteremtése, figyelemmel a településfejlesztési lehetőségekre.

/folyt.köv./

- 2 -

3P /folyt.köv./

3P

bb 1. /oktatási, ifjúsáspolitikai...2.folyt./um

mivel az áib felkérte a művelődési minisztériumot, hogy dolgozza ki, s 1982 őszétől vezesse be a középiskolai tanulmányi ösztöndíjak új szabályozását. a jó képességű fiatalok támogatásának e formája ugyanis az utóbbi években nem hozta meg a kellő eredményeket, éppen a továbbtanulásra ösztönző hatása csökkent. ezért az egyéni tanulmányi eredményeket jobban tükröző, s szélesebb, elmélyültebb tudás megszerzésére serkentő feltételeket szükséges meghatározni az ösztöndíjat kérelmezők számára - állapította meg a testület. /mti/

bb 2. alkotmány napi diszkvilágítás

i ri/um bc ie

1981. augusztus 14.

az alkotmány ünnepén, s az azt megelőző napon a főváros mintegy 70 műemléke, képzőművészeti alkotása ölt fényruhát, alkonyattól 23 óráig.

az idegenforgalmi szezonban - május 15-től október 15-ig - egyébként szombaton és vasárnap 19 objektumot világítanak meg, teszik ilyen módon este is láthatóvá a főváros e nevezetességeit. /mti/

bb 3. bkv-tervek: egységes utastájékoztatás

i is/um bc ie

1981. augusztus 14.

a metró deák tér - élmunkás tér közötti szakaszának decemberi átadásával kapcsolatban a budapesti közlekedési vállalat jóelőre felkészült arra, hogy a felszíni forgalmi változásokról tájékoztassa az utasokat. a kartográfiai vállalatnál most készülnek az új vonalhálózati térképek, s már nyomdakész a menetrendi tájékoztató is. az új metrószakasz megnyitásával megszűnnek ideiglenes járatok, módosulnak utvonalak, s 12 autóbusz- illetve villamos-megállóból nyílik majd közvetlen átszállási lehetőség a metróra.

az utasok egységes tájékoztatása érdekében folyamatosan kicserélik a főváros csaknem 5 ezer felszíni megállóhelyi jelzőtábláját. az új, 56x56 centiméteres négyzet alakú táblákat - amelyeken kék szegély övezte fehér mezőben fekete jármű szerepel - a jövő év végéig valamennyi budapesti megállóban elhelyezik.

/folyt.köv.

- 3 -

3P



bb 3. /bkv-tervek: ...folyt./um

e táblák megfelelnek mind a kresz, mind pedig a nemzetközi szabvány előírásainak. kicserélik a táblák tartóoszlopait is, amelyeken a közlekedés- és postaügyi minisztérium szabványainak megfelelő, úgynevezett hasábtáblákon, illetve laptáblákon tájékoztatják az utazókat a megállókról, a menetsűrűségről, az első és az utolsó járatok indulásának időpontjairól.

egyértelműbbé, világosabbá kívánják tenni a tájékoztatást a járműveken is. az autóbuszok, a villamosok és a trolibuszok három oldalán feltüntetett járatszámokon kívül az úgynevezett oldal-irányítáblákon közlik a megállóhelyeket és az átszállási lehetőségeket. annak, hogy ez eddig nem minden járaton valósult meg, célszerűségi okai vannak; ahol jelentősebb változások várhatók - például metróvonal átadása, régi járatok megszűnése miatt - csak az új forgalmi rend kialakulása után függesztik ki a részletes tájékoztatást szolgáló irányítáblákat. /mti/

bb 4. remekművek új kiadásban

1 km/um bc ie

1981. augusztu 14.

dosztojevskij művei címmel új sorozatot indított az európa könyvkiadó. a sorozat első kötete, a bűn és bűnhődés a napokban került az üzletekbe. az eddigi legbővebb magyar dosztojevskij-kiadás az író nagy regényeit, valamennyi jelentős elbeszélését és kisregényét tartalmazza, s válogatást ad naplójából és tanulmányaiból. a kiadó 12 kötetre tervezi a sorozatot, amelynek következő része a félkegyelmű lesz.

a napokban hagyta el a nyomdát victor hugo egyik főműve, a nyomorultak, - immár a 11. kiadásban. hetedik kiadását érte meg alexandre dumas a három testőr című regénye. a kis herceg szerzőjének, antoine de saint exupérynek a regényeit egybegyűjtő éjszakai repülés című könyv harmadik kiadásban jutott el az olvasókhhoz. a múlt század egyik legnagyobb amerikai írójának, edgar allan poe-nak válogatott műveit is megjelentették.

a kiadó terveiben szerepel, hogy újra közreadja thomas mann két legtöbbet olvasott írását is; a buddenbrook házat és a varázshegyet. /mti/

- 4 -

bb 5. általános iskola, szakmunkásképző, 3000 adagos diákkonyha és étterem - befejezés előtt a pécsi Lvov-kertváros új létesítményei

han/um st ie

1981. augusztus 14.

pécs legfiatalabb lakótelepén, a Lvov-kertvárosban a nevelési központ három épületének befejezésén dolgoznak a kivitelező baranya megyei állami építőipari vállalat munkásai. az immár harmadik, 12 tantermes általános iskolában már csak a léposóházi kőburkolás van hátra. a háromezer adagos konyha és étterem is elkészül a tanérvnyitásra. az építők itt is az utolsó simításoknál tartanak, a baranya megyei vendéglátó vállalat pedig a technológiai berendezéseket szereli. a legtöbb gondot és munkát jelenleg a szomszédban lévő, 16 tantermes szakmunkásképző iskola befejezése adja. itt még mintegy 1200 négyzetméter hidegburkolást kell elvégezni, amihez szűken van szakmunkás. a burkolási munkában ezért segítenek a szakmabefői művezetők is, hogy augusztus 20-a után az új otthonát elfoglaló 508-as szakmunkásképző intézet megkezdhesse a költözést. az iskola diákjai már korábban kivették részüket az építésből. a nyár folyamán pedig építőtábor keretében más iskolák tanulói is dolgoztak az építkezésen. /mti/

-.-

bb 6. kertészeti kiállítás, szüreti felvonulás, Lovasbemutató a kecskeméti híros napokon

Lász/um st ie

1981. augusztus 14.

már postára adták az idei kecskeméti híros napok meghívóit a szeptember 3-tól 6-ig tartó rendezvényre. a gazdag programban a vidék kertészeti kulturájához kapcsolódó tudományos tanácskozások, kiállítások, üzemi bemutatók szakembertalálkozók szerepelnek. ismét ez alkalommal rendezik meg kecskeméten az országos kertészeti konferenciát, amelyen a szakma kiváló művelőinek átadják a mohácsy mátyás emlékérmeket és a máthiász-díjakat. a művelődési központban és technika házában mutatja be termékeit a vidék mezőgazdasága, élelmiszeripara. lesz kigépjármű- valamint kisállatbemutató és vásár, valamint virágkötészeti verseny is. a város határában, borbáspusztán bonyolítják le a megyei ugró- és díjlovagló versenyt, a műkertben pedig országos kutyakiállításra kerül sor. a hagyományos szüreti felvonulást, a 800 néptáncos utcai menettáncát a városközpont sugár útján tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- 5 -



bb 7. országos találkozóra készülnek a munkásszinjászók

ráb/um st ie

191. augusztus 14.

tatabányán rendezik meg augusztus 27-30-a között a munkásszinjászók országos találkozóját, amelyre most ötöd-ször kerül sor. a rendező szervek - a szot, a kisz kb, a nép-művelési intézet, a fővárosi művelődési ház és több komárom megyei intézmény - 13 együttest hívott meg a találkozóra. a helybelieken kívül salgótarjáni, budapesti, boglártelei, kaposvári, székesfehérvári, zalaegerszegi, pécsi és miskolci együttesek vesznek részt a fesztiválon.

érdekes színtöltje lesz a találkozóknak, hogy az együttesek több üzemben és bányánál is tartanak bemutatókat. a fesztiválon lehetőséget teremtenek szakmai vitákra, tapasztalat-cserékre is, a produkciók elemzésével módszertani segítséget nyújtanak az együtteseknek. /mti/

-. -

bb 8. folytatják a római kori fazekasnegyed feltárását árpáson

mzs/um st ie

1981. augusztus 14.

értékes leletek kerültek elő árpáson, a római kori fazekasnegyed feltárásának idei munkálatai során. a győr-sopron megyei község határában a mintegy 2 kilométernyi ásatási terület feltárását megkönnyíti, hogy a későbbi századokban nem épült rá újabb település.

a tavaly feltárt kemencék közelében, a fazekasnegyed nyugati szélén egy kutra bukkanat a győri xantus jános múzeum szakemberei, amelyet a település lakói a későbbiekben tároló-
veremnek, hulladékgyűjtőnek használhattak. innen ugyanis tömelen kerámialelet került napvilágra. korábban a régészek úgy vélték, hogy az észak-itáliai kerámiák csak a borostyánkő ut mentén terjedtek el. a most feltárt kerámiák azonban rácsfolnak erre a feltételezésre. az árpási, azaz az egykori mursa városi edények és a nemrégiben arrabonában előkerült kerámiatöredékek azt igazolják, hogy az észak-itáliából induló kerámiakereskedelemnek legalább még egy, a borostyánkő uttól nyugatra haladó utvonala is volt.

/folyt.köv./

- 6 -

37

bb 8. /folytatják a római...folyt./um

a kerámiatöredékek közül különösen érdekes egy domborműves agyag mécses, amely koson lovagoló fátyolos nőalakot ábrázol. számos bronz leletet, köztük kelta korabeli bronz fibulát, csengőt, haj- és varrótü, továbbá ládikadiszeket is felszínre hoztak a régészek. mellettük feldolgozásra előkészített bronz anyagot is találtak. ebből arra következtetnek, hogy a városban bronzöntő mester is tevékenykedhetett az első és a második század fordulóján. /mti/

-. -

bb 9. három műszak a konzervgyárakban - félidőn túl az uborkaszezon

i kg/um st ie

1981. augusztus 14.

nagyüzem van a konzervgyárakban; a meleg idő megváltoztatta a zöldség- és gyümölcsfélék érési menetrendjét, s szinte egy időben kell szedni, szünetelni a termést. a gépsorok három műszakban éjjel-nappal mennek. jól kihasználhatják most az új gépeket a nagykőrösi, a mosonmagyaróvári, a paksi konzervgyárakban, ahol műszaki fejlesztéssel megkétszerezték a kapacitást.

tuljutott a félidőn az uborkaszezon. az ipar 50 ezer tonnára szerződött le mezőgazdasági partnereivel, s ebből 32 ezer tonna már üvegekben, tartályokban van. a konzervgyárak naponként 900-1000 tonnát dolgoznak fel. a savanyúságnak csaknem fele a háztájból származik, a kistermelők sietnek a szedés-sel, mert a nagy meleg miatt félő, hogy korábban „előregszik”, az uborka. az üzemek a tervek szerint szeptember 15-20-a helyett már előbb, augusztus végére befejezik az uborka feldolgozását.

megkezdődött a paradicsom-szezon. a hatvani, a kecskeméti, a békéscsabai és a nagykőrösi üzemekben összesen 330 ezer tonna termést alakítanak át paradicsom-sűrítménnyé. az ipar és a mezőgazdasági üzemek egyre többre-tü kapcsolatát jelzi, hogy néhány helyen a földek mellett előfeldolgozó részleget, paradicsomléüzemet rendeztek be. a termés közvetlenül ide kerül, itt válogatják, zuzzák a szemeket, majd a kisajtott lét tartályokban szállítják a gyárakba, ahol megfelelő kezelés után dobozokba töltik. így módon felgyorsul a feldolgozás, s a szedéstől számítva 24 órán belül már raktározhatják is a kész paradicsomkonzervet.

/folyt.köv./

- 7 -

37



bb 9. /három műszak ...folyt./um

az első szilva-,körte- és őszibarack-szállítmányok is megérkeztek az üzemekbe. a kecskeméti konzervgyárban megkezdődött a csemegekukorica feldolgozása: a lemorzsoltt szemek félkilós dobozokba kerülnek. /mti/

-. -

bb 10. kemencekőművesek sikere

i be/um st ie

1981. augusztus 14.

a kohászati gyárépítő vállalat dunaujvárosi főépítésvezetőségének kemencekőművesei az üzembehelyezés előtt álló dunaujvárosi és konverteres acélmű 1-es számú, 130 tonnás konverterének belső tűzálló falazását a tervezett öt nap helyett három nap és hat óra alatt végezték el. a helyszínen dolgozó osztrák szakemberek szerint ez az eredmény meghaladja a nagy gyakorlatú, rendelkezésre álló külföldi vállalatok teljesítményét. a gyár kemencekőműveseinek egy csoportja külföldön ismerkedett meg a konverter falazás szakmai fogásaival és munkájukhoz minden segítséget megkaptak a dunaujvárosi munkaszervezőktől, irányítóktól. /mti/

-. -

bb 11. irodahelyiségből ropi-üzem

trné/st/ig ie

1981. augusztus 14.

ropi-üzemmé alakította át kihasználatlan irodahelyiséget a salgótarján és vidéke áfész. a karancslapujtói új üzemben most kezdték meg a gépsor szerelését, amelyen a közkedvelt „nógrád ropogós”, sósrudacsákat gyártják majd.

az áfész tíz esztendővel ezelőtt hozta létre salgótarjánban első sóssütemény-gyártó üzemét, amelyből havonta 400 ezer tasak sósrudacska kerül a pest, komárom és nógrád megyei boltokba.

az egyre növekvő igények kielégítésére létrehozott karancslapujtói ropi-üzemben, amelyre az áfész mintegy 8 millió forintot költött, szeptember 1-én kezdődik meg a termelés. /mti/

-. -

- 8 -

3P

bb.12. mozgásszervi rehabilitációs központ gyermekeknek miskolcon

kör/at/ig ie

1981. augusztus 14.

megkezdtek a miskolci megyei kórház gyermek mozgásszervi rehabilitációs központjának alapozását, miután az észak-magyarországi tervező vállalat szocialista brigádja négy hónap alatt társadalmi munkában elkészítette az intézmény kiviteli terveit. a mintegy kétezer négyzetméter alapterületű épületben többek között gyógytorna terem, uszómencsét, hidro- és fizioterápiás kezelőt, valamint a keringési és légzőszervi betegségekben szenvedő gyerekek részére gyógyító részleget alakítanak ki.

az építkezés költségeihez a különböző üzemek szocialista brigádjainak felajánlásaiból, a kommunista munkásokból eddig már több mint tízmillió forint gyűlt össze. több vállalat kollektívája társadalmi munkában segíti a gyógyító intézmény felépítését. az új létesítmény a tervek szerint egy év múlva adják át rendeltetésének. /mti/

bb.13. emeletráépítés, tetőtér-beépítés a viii.kerületben

i/cs/tr/bc/ig ie

1981. augusztus 14.

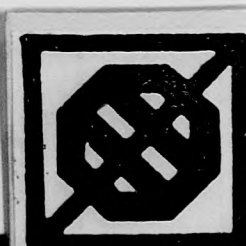
a viii. kerületi ikv - ötéves lakóházfelújítási, karbantartási tervével összhangban, - listát készített a városrész azon épületeiről, amelyekben emeletráépítéssel vagy tetőtér-beépítéssel gyarapíthatják a lakások számát.

a tanács kezelésében levő olyan épületek kerültek fel az ikv listájára, amelyek a műszaki szempontoknak megfelelőek, és ahol az építkezés gazdaságosan elvégezhető, vagyis „szóba sem jöhetnek”, életveszélyes, építési tilalom alatt álló, gazdaságosan fel nem újítható épületek, illetve azok, amelyeknek várható élettartama legfeljebb 30 év. a gazdaságosság szempontja: a létesítendő lakás építési költsége ne haladja meg egy új lakásnak a 85 százalékát.

e feltételeknek egyelőre 6 épület felel meg. az előzetes felmérés szerint a bródy sándor utcában, a csepreghy utcában és a rákóczi uton felújítás nélkül 11 lakás kialakítására nyílik lehetőség, a bláthy ottó utcában, a delej utcában és ugyancsak a rákóczi uton felújítással együtt 18 lakást létesíthetnek. a címjegyzéket már a napokban megtekinthetik a kerületi tanácsházán az érdeklődők. /mti/

- 9 -

3P



bb 14. bauxit- és szénbányászok közös kísérlete - termelékenyebbé és gazdaságosabbá teszik a kamrafejtéseket

ráb/um st ie

1981. augusztus 14.

eredménnyel zárult a dorogi szénbányáknál a három évig tartó kísérletsorozat, amelynek az volt a célja, hogy könnyebbé és gazdaságosabbá tegyék a széntelepek művelését az ugynevezett kamrafejtésekben. az ilyen, rendszerint törésekkel, vetőkkel szabdaltnak kis területű és rövid élettartamú fejtésekben ugyanis nem célszerű a drága, nagy teljesítményű berendezések alkalmazása. ezért a dorogi szakemberek erre a célra kisebb méretű rakodógépet kerestek. tervük megvalósításához nagy segítséget kaptak a fejér megyei bauxitipari vállalat kincsesbányái üzemének vezetőitől, akik felajánlották kipróbálásra a náluk már jól bevált cavo típusú önjáró rakodógépet. a kísérletek kezdetétől mindvégig sokat segítettek a bauxitosok a dorogi szénbányászoknak, együttes munkával, a művelési technológia és a biztosítási módszer megváltoztatásával érték el, hogy a bauxit-lelőhelyektől teljesen eltérő jellegű szénbányákban is jó hatásokkal működik a rakodógép. a rendkívül mozgékony berendezés nagy előnye, hogy távirányítású, mert egy biztonságosabb a rakodás; kezelője megfelelő távolságból irányítja működését. a fúrgep segítségével a kamrafejtésekben elérték a műszakonként egy főre jutó 10 tonnás teljesítményt. ez egyenlő értékű azzal a teljesítménnyel, amit dorogon a drága berendezésekkel felszerelt tömegtermelő frontfejtésekben produkálnak.

a dorogi kísérlet országos jelentőségű, mert az önjáró rakodógép alkalmas más szénmedencék kamrafejtéseinek gépesítésére is. a régi bányák többségében ugyanis sok szén vár kiaknázásra olyan területeken, ahol csak ilyen fejtéseket lehet kialakítani. /mti/

-. -

bb 15. somogyi szövetkezetek sikeres faipari társulása

gom/um st ie

1981. augusztus 14.

a nagybajomi somogy ipari szövetkezet irányításával hat somogy megyei szövetkezet kötött együttműködési megállapodást zsalus fa ajtók és ablakok gyártására. ezt a terméket évek óta készítik a somogy ipari szövetkezetben, de kis kapacitásuknál fogva már nem képesek az egyre növekvő igényeket kielégíteni. ugyanakkor a boglárlellei balaton, a marcali építő- és szakipari, a fonyódi, a somogyvári, valamint a kaposvári építőipari szövetkezet faipari részlegeinek nem volt elegendő munkájuk.

/folyt.5/:./

8.26/um

- 10 -

8.26/um
8.26/um

bb 15. /somogyi szövetkezetek...folyt./um

a tavasszal kötött együttműködési megállapodás eredményeként a tavalyi 1700 darabbal szemben már az idei első félévben több mint 1800 zsalus ajtó és ablak került a megrendelőkhez, s év hátralévő időszakában két és félszer különféle méretű nyílászárót készítenek. a hat szövetkezet kooperációjával a korábbi kapacitást két és félszeresére növelhetik, s egyedi megrendeléseket is kielégítenek. /mti/

-. -

bb 16. új palástgyártó gépsor - munkaerőmegtakarítás

end/um st ie

1981. augusztus 14.

a jászberényi hűtőgépgyár műszaki fejlesztési programjának keretében üzembe helyezték az s-60-as és az s-80-as típusú hűtőszelepek új közös palástgyártó gépsorát. a láng gépgyár által készített, öt egységből álló gépsorcn szebb kivitelben készülnek a hűtőszelepek és zajos, porcs munkafolyamatok szűntek meg, mert az új technológia feleslegessé teszi a sarkok lánghegesztését és csiszolását.

a fejlesztéssel a korábbihoz képest csaknem megháromszorozódik a termelés. egy műszakban 240 helyett 600 hűtőszeleppalást készül, s ehhez a negyedannyi munkáskézre van szükség. az üzemből felszabadult hegesztőket, csiszolókat más munkaterületekre az ajtó és huzalpolc gyártásához, illetve festődébe csoportosították át. /mti/

-. -

bb 17. kelendő a magyar homok

i be/um st ie

1981. augusztus 14.

automatikus vezérlésű homokkeverő berendezés kezdte meg próbaüzemét az öntődei vállalat formázóanyagokat gyártó gyáregységében. az új berendezés segítségével 30 százalékkal, évi 40 ezer tonnára növelik a különleges öntődei gyantás homok gyártását. egyúttal mód nyílik arra is, hogy a régebbi technológiával dolgozó, korszerűtlenné vált gépeket folyamatosan leállítsák.

/folyt.köv./

8.30/um

- 11 -

8.30/um
8.30/um

bb 17. /kelendő ...folyt./um

a hazai és a külföldi öntődék érdeklődése egyaránt megnőtt a gyantás homok iránt, mert az ebből készített héj- és magformák alakhűbbek, szilárdabbak, így az ezek segítségével kialakított öntvények is méretpontosabbak, felületük jobb minőségű. a kereslet emelkedésével a gyantás homok exportja az elmúlt két évben megháromszorozódott és az új homokkeverő munkába állásával még az idén további 10 százalékkal fokozzák kivitelét. /mti/

-.-

bb 18. hasznosítják a hulladékot a zalai üzemek

tas/um st ie

1981. augusztus 14.

mind nagyobb gondot fordítanak a gyártás során keletkezett hulladékok hasznosítására a zalai üzemekben. az egyesült izzó zalaegerszegi alkatrészgyára például évente 50 millió forint értékben 1000 tonna sárgarézlemez-hulladékot ad el a csepel műveknek. ugyanakkor az „izzósok”, egy esztendőben több mint 3000 tonna, a szigetelőanyag készítésénél felhasználható üvegtörmelékot vesznek át a nagykanizsai üvegyártól. a szintén megyeszékhelyi kerámia- és cserépkályhagyárban a selejtes kályhacsempéket, fal- és padlóburkoló lapokat megőrlik, és az így nyert anyag felhasználásával samottot takarítanak meg. a megye két butorgyarában, a zalaegerszegiben és a nagykanizsaiban az őrölt fahulladékot fűtésre használják fel, a color ruházati vállalatnál a textil-hulladékot a veszprém megyei csabrendekre szállítják, ahol a tsz kiegészítő ipari üzemében lábtörlőket készítenek belőle. a közeljövőben megkezdí működését a zala megyei baromfifeldolgozó- és értékesítő közös vállalat hulladékfeldolgozó üzeme, amelyben a baromfigyarak melléktermékéből évente 2000 tonna magas fehérjetartalmú importpótló huslisztet állítanak elő partnergazdaságaik részére. /mti/

-.-

bb 19. korlátlan élettartamu gyújtáseosztók

tóa/um st ie

1981. augusztus 14.

az eddigieknél korszerűbb gyújtáseosztó kísérleti gyártását kezdték meg a bakony művek keszthelyi gyárában. a lada típusu gépkocsik részére készülő új gyújtáseosztóban a megszakító szerkezetet nyomtatott áramkörös jeladó egység helyettesíti. a z új fajta berendezés korlátlan élettartamu, s a gyári beállítás után semmiféle kezelést nem igényel.

/folyt.köv./

- 12 -

8.36/um

901
9/27

bb 19. /korlátlan élettartamu...folyt./um

a lada autógyárnak évenként négyszázezer gyújtáseosztót szállítanak keszthelyről. az 1983-ban gyártásra kerülő 2108-as típusu személygépkocsikba már az új, megszakító nélkül működő gyújtáseosztót építik be. a keszthelyi gyárban addig folyamatosan megteremtik a sorozatgyártás feltételeit. /mti/

-.-

bb 20. ketrecben nevelt pisztráng hejőkereszturról

kör/um st ie

1981. augusztus 14.

piacképesse fejlődtek a pisztrángok nem egészen négy hónap alatt a ketreces haltenyésztést folytató hejőkereszturi termelőszövetkezetben. a borsod megyei haltenyésztési és forgalmazási társuláshoz tartozó szövetkezetben egy hajdani kavicsbánya helyén kialakított tóban tizenkét, négyszer hat méter alapterületű ketrecben folyik az intenzív pisztrángtenyésztés. egy-egy ketrecben kétezer pisztrángivadékot helyeztek el, amelyek mostanra elérték a husz-harminc dekás súlyt, amikor a legalkalmasabbak a fogyasztásra. megkezdtek az értékesítést is, a miskolci szállodákat, éttermeket látják el az izes halhussal. /mti/

-.-

bb 21. hétfégi körkép a fővárosi piacokról

i is/ve um ie

1981. augusztus 14.

felkészülten várják a budapesti piacok a hétfégre bevásárlókat. zöldségből, gyümölcsből, húsfélékből egyaránt bőséges a kínálat.

a fény utcai piacon a kedvező augusztus közepének megfelelő kép fogadta péntek reggel a vásárlókat, rengeteg a gyümölcs: a dinnye, szőlő, szilva, ringló, körte, alma, őszibarack. a nap „slágere”, a nagyszemű piros cardinale szőlő, amelynek kilója 32 forint.

/folyt.köv./

- 13 -

9.23/um

9/27

bb 21. /hétvégi körkép...folyt./um

ugyancsak bő választékkal várta a vásárlókat a tolbuhin körüti piac, ahol az állami és szövetkezeti boltokban, illetve a maszekoknál a karalábé ára 6 és 10 forint, a karfiolé 12-18 forint, a vöröskáposztáé 8-14 forint között mozgott, az őszi-barack kilójáért 12-20, a szőlőért 18-30, a görögdinnyéért 5-7, a sárgadinnyéért pedig 11-12 forintot kértek. a friss tőkehus mellett a tsz-árudák kilónként 400 forintért libamájat is kínáltak.

négyféle paprika volt kapható a hold utcai piacon: a lecsónak valót már 4 forintért lehetett venni, a hegyes, erős paprikának pedig darabja 30-50 fillér. a dinnyehegyek mellett az ártáblákon 5 és 7 forint szerepel, míg a csabagyöngye szőlőt 24 és 36 forint közötti áron kínálják.

a piacok reggeli forgalma igazolta, hogy a péntek a „leg-erősebb,, nap, ám ennek megfelelő volt a felhozatal is. a bosnyák téri piacra például reggelig 402 mázsa fejeskáposzta, 520 mázsa vöröshagyma, 2300 mázsa zöldpaprika, 540 mázsa alma, 2135 mázsa görögdinnye, 413 mázsa őszi-barack és 235 mázsa csöves kukorica érkezett. /mti/

bb 22. forgalomkorlátozás a bajcsy-zsilinszky ut - népköztársaság utja kereszteződésében

i is/m ie

1981. augusztus 14.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy utépítési munkálatok miatt forgalomkorlátozás lesz augusztus 14-én pénteken délután 6 órától augusztus 16-án vasárnap reggel hat óráig az v. bajcsy-zsilinszky ut - népköztársaság utja kereszteződésében. kérik a gépjárművezetőket, hogy óvatosan közlekedjenek és hogy a bajcsy-zsilinszky ut teljes hosszában a villamosvágányok helyén szabálytalanul várakozó gépkocsijaikat vigyék el. a munkát akadályozó gépjárműveket a brfk közlekedésrendészete a tulajdonosok költségére elszállíttatja. /mti/

- 14 -

9.41/um

10.07

bb 23. a Lottó nyerőszámai

ve um ie

1981. augusztus 14.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a mezőkovácsházán megtartott 33. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számok kerültek kihúzásra:

4, 25, 60, 69, 85

/mti/

bb.24. halál a kavicsbányában - befejeződött a vizsgálat

cser/az/zsu ie

1981. augusztus 14.

halálos kimenetelű üzemi baleset ügyében fejeződött be a rendőrségi vizsgálat győr-sopron megyében. július 2-án a halászi község külterületén lévő kavicsbányában vízbe fulladt két munkás, hegedüs Antal 49 éves kimleai és pozsgai József 45 éves mosonmagyaróvári lakos, akik egy kotrógéppel dolgoztak. a gép - miközben egy farönkben elakadt markolókanalát kezelői megkísérelték kiszabadítani - a 6-7 méter mély vízbe borult. a kavicsbányát ugyan a mosonmagyaróvári városgazdálkodási vállalat üzemelteti, az áldozatok a Lajta-hansági vizgazdálkodási társulat dolgozói voltak, s a társulat munkagépével végezték bér munkát. a szakértői vélemény szerint a balesetet az okozta, hogy megszegték a munkavédelmi előírásokat. /mti/

bb.25. halálos gázolás

gk/zsu ie

1981. augusztus 14.

gyurkó Pál 34 éves autóbusszvezető, budapesti lakos a XIII., Szent István körút és hegedüs Gyula utca kereszteződésénél autóbusszal elütötte koltai Imre 84 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az idős ember a helyszínen meghalt. /mti/

bb.26. kettős gyermektragédia a dunán

jk/zsu ie

1981. augusztus 14.

fejér megyében, ercsi község külterületén Lakatos Szilvia és Palló Margit 10 éves tanulók, ercsi lakosok fürdés közben a dunába fulladtak. /mti/

11.35/zsu

-15-

12.30

bb 27. a vasipari vállalatok tulteljesítették szociálpolitikai terveiket - a vasas szakszervezet elnökségi ülése

t sb/um sl ie

1981. augusztus 14.

a kohó- és gépipari vállalatok különösen nagy gondot fordítottak az utóbbi években a vállalati gyermekintézmények, az üzemegészségügy és a vállalati lakásépítés fejlesztésére - állapította meg pénteki ülésén a vasasszakszervezet elnöksége, amely az utóbbi öt évre előirányzott szociális tervek teljesítését értékelte. a célok elérését széles körű társadalmi összefogás is segítette. a kommunista műszakokon részt vett dolgozók is hozzájárultak keresetük egy részével a munkakörülmények és a szociális ellátás fejlesztéséhez.

a vállalati óvodákban elhelyezhető gyermekek számát majdnem 3900-zal, a bölcsődés gyermekekét több mint 1500-zal növelték öt év alatt, s további 10 348 helyet vásároltak a tanácsi gyermekintézményektől, így a vállalatok nagy részénél már megoldódtak az óvodai elhelyezési gondok, sőt több gyár mármás üzem dolgozóinak is segítséget nyújtott gyermekeik elhelyezésében.

átmeneti megtorpanás után dinamikusabban fejlesztették az üzemegészségügyi ellátást. az utóbbi öt évben több mint 140 orvosi és szakorvosi rendelőt építettek föl a vállalatok, s új felszerelésekkel, berendezésekkel, műszerekkel korszerűsítették a szakorvosi ellátást. a munkakörülmények javításával segítették a balesetek és ipari megbetegedések megelőzését, a veszélyek csökkentését, s a tervezettnél jóval többet költöttek ezekre a feladatokra. egyebek között korszerű targoncákat, darukat, rakodógépeket szereztek be, s ezzel mintegy 25 ezer dolgozót mentesítettek öt év alatt a nehéz fizikai munka alól. ugyanakkor a biztonságosabb munkafeltételek kialakításával az anyagmozgatásból eredő baleseteket évente 6-7 százalékkal csökkentették. ebben az időszakban mintegy két és félszer annyit költöttek a munkakörülményeket javító műszaki és szervezési intézkedésekre, mint az előző tervidőszakban. az elnökség megállapította azonban azt is, hogy a melegüzemi dolgozók munkakörülményeinek javításában eddig még viszonylag kevés eredményt értek el, s gyökeres változtatás szükséges a halláskárosodást okozó technológiai zajok csökkentésében is. /mti/

-. -

- 16 -

12.15/um

12.15

bb 28. időjárásjelentés

um

1981. augusztus 14.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben

az évszaknak megfelelő idő

északnyugat-észak-európában, valamint a szovjetunió európai területének keleti felén a ciklonok változékony, széles, felhős időjárást okoznak. több helyről jelentenek esőt, záport, néhány helyen zivatar is kialakul. nyugat- és közép-európa nagy részén magas nyomású légköri képződmény található. hatására általában kevés a felhő, száraz az idő, csupán egy-egy zápor, zivatar fordul elő. a hőmérséklet csúcserőke csak kevéssel tér el az évszaknak megfelelő átlagtól. szombat estig a kárpát-medence időjárásában nagyobb változás nem várható.

hazánkban csütörtökön általában 7, 13 órán át sütött a nap. a délutáni órákban a keleti országrészben egy-két helyen zápor, zivatar keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 3 mm-t. a hőmérséklet napközben az ország nagy részén 24, 29 fokig emelkedett. péntek hajnalra 10, 19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt jobára napos, száraz idő volt. az északi északkeleti szél helyenként kissé megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 22, 26 fok között változott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 23,4 fok volt, a százéves átlagnál 2,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok volt.

a duna vízállása budapestnél: 300 cm, a víz hőmérséklet 21 fok.

várható időjárás szombat estig:

általában kevés felhő, száraz, meleg idő. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő északkeleti, keleti szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11, 16, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 25, 29 fok között.

/mti/

-. -

12.55/um

- 17 -

12.55

bb.27. életmentők kitüntetése

cser/st/zsu ie

1981. augusztus 14.

a minisztertanács életmentő emlékérmét adományozott két mosonmagyaróvári fiatalnak, a 17 éves kiselka ritának, a kossuth gimnázium tanulójának és a 16 éves lukácsi róbertnek, a 402-es számú szakmunkásképző intézet tanulójának. a két bátor fiatal 1981. június 4-én kimentette a helyenként 8-10 méter mélységű bager tóból petrovics imréné mosonmagyaróvári lakost.

a kitüntetéseként pénteken győzött, válki istván a megyei tanács elnökhelyettese adta át a két életmentőnek./mti/

-. -

bb 30. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

um

1981. augusztus 14.

1. oktatási, ifjúságpolitikai tervek a művelődési hátrányok csökkentésére
2. alkotmány napi diszkivilágítás
3. bkv tervek
4. remekművek új kiadásban
5. befejezés előtt a pécsi Lvov-kertváros új létesítményei
6. a kecskeméti híros napok programjai
7. országos találkozóra készülnek a munkásszinjátások
8. római kori fazekasnegyed feltárása árpáson
9. konzervgyári szezon
10. kemencekőművesek sikere
11. irodahelyiségből ropi-üzem
12. mozgásszervi rehabilitációs központ gyermekeknek miskolcon
13. emelettráépítés, tetőtérbeépítés a viii. kerületben
14. bauxit- és szénbányászok közös kísérlete
15. somogyi szövetkezetek sikeres faipari társulása
16. új palástgyártó gépsor
17. kelendő a magyar homok
18. hasznosítják a hulladékot a zalai üzemek
19. korlátlan élettartamu gyűjtéselosztók
20. ketreben nevelt pisztráng
21. hétféle körkép a fővárosi piacokról
22. forgalomkorlátozás

/folyt.köv./

- 18 -

14.07/um

1435

171

bb 30. /a belföldi...folyt./um

23. Lottószámok
24. halál a kavicsbányában - befejeződött a vizsgálat
25. halálos gázolás
26. kettős gyermektragédia a dunán
27. a vasas szakszervezet elnökségi ülése
28. időjárás
29. életmentők kitüntetése
30. hírjegyzék

-. -

bb 31. növekszik a közös gazdasági érdekeltség - ipari és mezőgazdasági üzemek együttműködése

jf-tób-dén-bam-cser-lér/um st ie

1981. augusztus 14.

az ipari üzemeket és a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket mind közelebb hozzák egymáshoz bővülő gazdasági kapcsolataik, a kollektívák, amelyek korábban a helyi társadalmi, kulturális és sportéletben már gyümölcsöző kapcsolatot alakítottak ki, mindinkább a közös gazdasági tevékenységben, az együttes fejlesztésben és gondolkodásban is érdekeltté válnak. a közös gazdaságok alaptevékenységen - a földművelésen, állattenyésztésen stb. - kívüli termelése jórészt az iparral kialakított kooperációban testesül meg. a tsz kiegészítő üzemek, amelyek öt év alatt megkésztették árbevételüket, gyakran hiánycikket készítenek, jól kiegészítve az ipar termékínátát, a kapcsolatban feltűntek az első „fordított irányú”, együttműködések is, amikor a tsz-ek biznak meg ipari üzemeket egyes egységek, alkatrészek előállítására és maguk vállalkoznak az összeszerelésre, sőt a termék értékesítésére is. /természetesen főként a mezőgazdaságban használatos eszközökről, felszerelésekről van szó./

pest megyében több fővárosi nagyüzem válláról nagy terhet vesz le a gödi dunamenti tsz, amely öt évre szóló szerződés alapján elvégzi számukra az építőipari jellegű karbantartási munkákat, újszerű az az együttműködés is, amelynek keretében a csepel autógyár a dunavarsányi petőfi tsz-szel közös fejlesztésben speciális mezőgazdasági szállítójárműveket állít elő. az örkényi béke tsz a csepel autógyár által készített autóbuszok padlózataihoz készít alkatrészeket.

/folyt.köv./

- 19 -

14.30/um

1450

1510

bb 31. /növekszik a közös ...1.folyt./um

a galgamácsai tsz a magyar selyemipar exportszállítmányait csomagolja. a hernádi március 15. termelőszövetkezet a jászberényi hűtőgépgyárat bizta meg a keltetőgépekhez szükséges szekrények szállításával, az ikladi ipari műszergyárban rendelték meg a villanymotorokat és még több üzemmel alakították ki kapcsolatot. a hernádi telephelyen szerelik össze a korszerű keltetőgépet, amelyből kétszázat már a szovjetunióba is szállítottak.

- a vasi tsz-ek is jól kihasználják a kiegészítő tevékenységben lévő lehetőségeket. a sabaria cipőgyárral több közös gazdaság fűzte szorosra az együttműködést, a hosszuperesztegi tsz bér-munkában cipőfelsőrészeket készít, az ehhez szükséges épületet is a gazdaság biztosította. az üzemben több mint százán dolgoznak és évente 400 ezer pár felsőrészt adnak. a nemeskoltai és a szelestei termelőszövetkezetek szintén bekapcsolódnak a cipőipari munkába. szeptemberben kezdődik a munka, két műszakban nyolcvan asszony és lány ül majd a gépsorok mellé. hasznos melléküzeméget hozott létre régi istállóépület átalakításával a kemenesmagasi tsz: az orion-nal és a gelká-val kooperálva tv-készülékekhez gyártanak különféle tekercseket. két műszakban mintegy 100 embert foglalkoztatnak.

győr-sopron megyében az utóbbi időben már kevesebb melléküzemet létesítettek a gazdaságok, a meglévők teljesítményét azonban igyekeznek fokozni. újabb cikkek gyártására is szívesen vállalkoznak. a mosonmagyaróvári kötöttárugyár rábatamásiban és agyagosszergényben létesített kihelyezett üzem. kihasználatlan épületeket alakítottak át műhelyekké és azokban varrodákat, előkészítőket rendeztek be.

csongrád megyében a közös gazdaságok fontos felszereléseket, gyakran hiánycikknek számító alkatrészeket készítenek ipari kooperációban. a szegedi tiszamarosszög tsz a taurus-szal dolgozik együtt, a közös gazdaság lakatosüzemében a tömlőkhöz szükséges bilincseket és acélcsoveket gyártanak pontosan és határidőre. az öttömösi magyar lászó termelőszövetkezet a tüzelő készülékek töltését és szervizét vállalta el. olyan sikerrel végzik ezt a valóban speciális tevékenységet, hogy nemcsak a mezőgazdasági, hanem az ipari üzemek is szívesen veszik szolgáltatukat. a bokrosi kossuth termelőszövetkezet faipari üzemében újabb deszkákat és kerítésléceket gyártanak a lakásépítésekhez. /mti/

14.35/um

- 20 -

bb 32. nemzetközi mezőgazdasági kiállítások díjainak átadása

k jf/um sl ie

1981. augusztus 14.

több rangos nemzetközi mezőgazdasági kiállítás hozott magyar sikereket. a díjakat pénteken a mém-ben vendég Ferenc mezőgazdasági és élelmezőügyi miniszterhelyettes adta át.

a német demokratikus köztársaságban megrendezett agrar, 81 mezőgazdasági kiállításon az állatforgalmi és husipari tröszt szegedi szalámigyárának pick-szalámija, a söripari vállalatok trösztjének „gyöngy”, üdítőital-családja, valamint az állami gazdaságok kereskedelmi kft-jének „nektár”, üdítőital családja aranyérmeket nyert. a kiállítás diplomáját nyerte el az mta martonvásári mezőgazdasági kutató intézete hibridkukoricájáért, továbbá kiváló termelési eredményeiért a nádudvari kukorica és ipari növény termelési együttműködés, a füzesgyarmati lucerna- és szalastakarmány-termesztési és juhtenyésztési társulás, valamint az iparszerű hustermelést szervező közös vállalat.

a plovdivi ii. vadászati világkiállítás önálló magyar nemzeti kiállításáért a magyar vadászok országos szövetsége, a rendező és résztvevő intézmények, vállalatok a világkiállítás emléklapjait kapták.

a torontói mezőgazdasági kiállítás nemzetközi plakátversenyén vertel beatrix grafikusművész az omék, 80 plakátjával a mezőgazdasági kiállítások plakátjainak kategóriájában első díjat kapott és egyben elnyerte a 22. nemzetközi plakátverseny legjobb plakátja címet. /mti/

--

bb.33. első csapolás a dunai vasmű konverter acélművében

dáv/st/gw ie

1981. augusztus 14.

péntekre virradóra megtörtént az első csapolás a dunai vasmű konverter acélművében, amely a tervezett határidő előtt négy és fél hónappal elkészült. csütörtökön a késő esti órákban befejeződtek az üzemi próbák, s a tervezett program szerint megkezdődött a 130 tonnás konverter száritása.

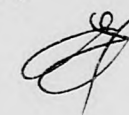
A három óra hosszan tartó művelet után a konvertert ócskavassal és nyersvassal töltötték fel, majd üzembehelyezték az oxigénláncját, s 0 óra 28 perckor lecsapolták az első adag konverteracélt. az üzemszerű termelés kezdetét jelentő első csapolás fennakadás nélkül zajlott le. a dunai vasmű új létesítménye még az idén 150 ezer tonna acélt ad a népgazdaságnak.

a konverteres acélgyártásnak több előnye van: üzemeltetéséhez kevesebb energia kell, mint a martin kemencékhez, tüzállóanyag igénye is kevesebb, munkaerő megtakarítást tesz lehetővé, nagyobb tisztaságú acél előállítására alkalmas. /mti/

15.09/gw

- 21 -

15.30
3P

16.20


bb.34. dr. albrecht schönherr püspököt,

k/gk/bc/gw ie

1981. augusztus 14.

a német demokratikus köztársaság evangélikus egyházai szövetségének elnökét és kíséretét, akik a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa meghívására tartózkodnak hazánkban, pénteken fogadta straub istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese./mti/

- . -

bb.35. a tit budapesti nyelviskolájának programja

t/kj/bc/gw ie

1981. augusztus 14.

uj nyelvvel, formákkal gyarapodik a 25 éves tit budapesti nyelviskola programja - jelentette be dr. hadi györgy, a tit budapesti szervezete idegennyelvi szakosztályának elnöke pénteken a muosz-ban tartott sajtótájékoztatón, amelyen az ősszel kezdődő, immár ötvenedik félév programját vázolta fel. a társulat egyik legfontosabb feladata napjainkban a nyelvet tanulni szándékozók igényeinek kielégítése. ősztől az eddigi 15 nyelv - az angol, a francia, a német, az orosz, a spanyol, az olasz, az eszperantó, a lengyel, a román, a szerb-horvát, a svéd, a finn, a latin, a japán, valamint az idegen ajkuak számára oktatott magyar - mellett holland nyelvű tanfolyamokat is szervez a tit.

három tanfolyami típust ajánl a 16 éven felüli budapesti lakosoknak: ugynevezett központi, valamint üzemknél, intézményekben és szakmunkásképző intézetekben kihelyezett, illetve intenzív tanfolyamokra iratkozhatnak be a nyelvet tanulni, valamint a már megszerzett ismereteiket továbbfejleszteni kívánók. a különböző tanfolyami típusok között szoros a kapcsolat, s az egységes tananyag alapján egymásra épülnek, így lehetőség van arra, hogy az egyik oktatási formában megkezdett tanulmányait bárki a másikban folytathassa.


az előző évek tapasztalatai alapján az alapfoku nyelvvizsgára nyolc szemeszterben készítik fel a hallgatókat, a középszintű tanfolyamokra jelentkezők négy féléves, középfoku nyelvvizsgára előkészítő, s társalgási kurzusokon vehetnek részt. újdonság lesz a rádióval közös, angol nyelvvizsgára előkészítő tanfolyam, amelynek hallgatói a rádióban elhangzott műsorok segítségével sajátítják el a helyes kiejtési módot. amennyiben a kezdeményezés sikeresnek bizonyul, jövőre további nyelvek oktatására is kiterjesztik a rádiós együttműködést.

/folyt.köv./

15.15/gw

- 22 -

15.10
3P

16.20


bb.35. /a tit budapesti...folyt./gw

a felsőszintű nyelvi képzés keretében két féléves, felsőfoku állami nyelvvizsgára előkészítő, valamint tolmács tanfolyamokat szerveznek. ezenkívül megalakítják az ugynevezett nyelvi klubokat, ahol a nyelveket már beszélők adhatnak egymásnak találkozót.

idén első ízben kapcsolódik a tit nyelviskolája az egyetemi előkészítőkhöz: tanárai orosz és angol nyelven segítik a felvételi előtt álló fiatalokat.

az új tanévre augusztus 24. és szeptember 4. között lehet beiratkozni az elte bölcsészettudományi karának épületében. /mti/

- . -

bb.36. magyar-bolgár belkereskedelmi és idegenforgalmi tárgyalások

jk/sl/gw hgy

1981. augusztus 14.

sághy vilmos belkereskedelmi miniszter vezetésével augusztus 10-14. között magyar belkereskedelmi és idegenforgalmi küldöttség tartózkodott bulgáriában.

a georgi karamanov és georgi evtimov miniszterekkel folytatott tárgyalásokon a két ország belkereskedelmi, illetve idegenforgalmi tárcáinak vezetői véleménycserét folytattak az eddigi eredményekről és az együttműködés bővítésének lehetőségeiről. egyebek között megállapították, hogy a belkereskedelmi választékcseré-forgalom az elmúlt öt esztendőben majdnem a háromszorosára növekedett.

az együttműködés keretében az idén bulgáriából egyebek között 350 ezer férfi inget, 100 ezer munkaruhát, 800 tonna befőttest, jelentős mennyiségű játékot, bőr-és házcipőt, valamint irodaszereket vásárolunk.

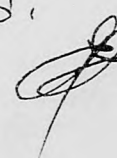
a bolgár fogyasztók ennek ellentételeként a közkedvelt magyar illatszerek, műbőr-konfekciók, háztartási cikkek széles skálájával találkozhatnak az üzletekben. magyarországon és bulgáriában nagy érdeklődés kíséri a nemzeti heteket, amelyeken mindkét országban 16-16 áruház vesz részt.

/folyt.köv./

15.23/gw

- 23 -

15.10
3P

16.20


bb.36. /magyar-bolgár....folyt./gw

a felek elégedetten állapították meg, hogy az ideai turis-
taforgalom a terveknek megfelelően alakul, mind az egyéni, mind
pedig a szervezett kiutazások száma növekszik. az év első felé-
ben 105.000 bolgár turista kereste fel magyarországot, a kiutazó
magyarok száma pedig megközelíti a százezret, s ez kétszer akko-
ra, mint tavaly ilyenkor. a miniszterek a tárgyalások során
egyetértettek abban, hogy mindkét oldalon célszerű növelni a
szervezett turizmus részarányát.

sághy vilmos a bolgár tengerparton olyan idegenforgalmi
létesítményeket tekintett meg, amelyeket elsősorban magyar tu-
risták keresnek fel. miniszterünket elutazása előtt fogadta
dr. andrej lukanov, a bolgár kommunista párt politikai bizott-
ságának póttagja, miniszterelnök-helyettes.

a küldöttség pénteken hazaértkezett.

/mti/

bb.37. bezárult a salgótarjáni nemzetközi grafikai művésztelep

trné/st/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken befejezte munkáját a nyolcadik salgótarjáni nem-
zetközi grafikai művésztelep, amelynek egy-egy bolgár, csehszlo-
vák, finn és lengyel valamint három magyar résztvevője volt. az
egy hónapos művésztelepen készült legszebb alkotásokból a salgó-
tarjáni nógrádi sándor muzeumban kiállítást rendeztek, amely szept-
ember végéig látható. a művészek 3-3 salgótarjában készített al-
kotásukat a muzeumnak ajándékozták. /mti/

bb.38. debreceni kutatási program dubnában

szü/st/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken egy volán kamionban utnak indították dubnába azt a
speciális elektronspektrométert, amelyet debrecenben, az mta atom-
magkutató intézetében terveztek és készítettek. a debreceni tudósok
által kidolgozott több éves kutatási program alapján az említett
berendezés felhasználásával a következő években az atomki egyik
kutatócsoportja ion-atom ütközési vizsgálatokat végez a dubnai
egyesített atomkutató intézetben. /mti/

15.35/gw

16.
37

16.



- 24 -

bb.39. bezárta kapuit az országos néprajzi tábor a sziget-
közben

mzs/st/ig hgy

1981. augusztus 14.

a fiatal néprajzkutatók országos gyűjtőtábor
pénteken bezárta kapuit a szigetközben. az egyetemis-
ták és főiskolások a duna egyik mellékágán horgonyzó
tanyahájon laktak, s onnan indultak gyűjtőutjaikra.
két hétig tanulmányozták az ősi foglalkozásokat, az
erdőgazdálkodást, valamint a gyógynövénytermesztést és
gyűjtést. felkeresték azokat a családokat, ahol az egy-
mást követő nemzedékek egymásnak adták át mesterségek
fortélyait. magnószalagra rögzítették az idős emberek visz-
szaemlékezéseit, és összegyűjtötték az évszázados foglal-
kozások egykor használt eszközeit, a magnófelvételek és a
tárgyi emlékek a mősonmagyaróvári hansági muzeum gyűjte-
ményét gazdagítják. /mti/

bb.40. horgásztábor a somogyi gyerekeknek

gom/st/ig hgy

1981. augusztus 14.

tiznapos horgásztábor nyílt pénteken fonyódligeten
félszáz somogy megyei felsőtagozatos általános iskolás
részére. a megye harminchárom horgászegyesületéből azok
a gyerekek jöhettek ide jutalomúdlésre, aki egy máju-
si vetélkedőn a kaposvári kilián györgy ifjúsági és ut-
törő művelődési központban a legnagyobb horgásztudomány-
ról adtak bizonyosságot. a mohos megyei intéző bizott-
ságának irányításával a kis horgászok megismerkednek a
balaton élővilágával, a halak életével, szokásaival
és az eredményes hal fogáshoz szükséges tudnivalókkal.
/mti/

bb.44. szabady veronika szabadtéri tárlata szekszárdon

blb/st/ig hgy

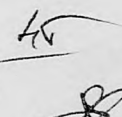
1981. augusztus 14.

szabady veronika szobrászművész alkotásaiból sza-
badtéri kiállítás nyílt pénteken szekszárdon. a város szivé-
ben levő parkban a budapesti szobrászművész tizenhat ke-
rámia szobrát, térplasztikáját, vázáját, szökőkútját mu-
tatják be. a szökőkút a két hétig tartó kiállítás ide-
je alatt működnek is. /mti/

15.35/ig

16.
37

16.



- 25 -

bb.41. bezárult a délszláv nemzetiségi néprajzi tábor
cser/st/ig hgy 1981. augusztus 14.

pénteken bezárult a kópházi délszláv nemzetiségi néprajzi tábor. muzeológusok, néprajzkutatók, egyetemi hallgatók, tanárok 28 fős csoportja járta végig az öt napos táborozás során a nyugati országrész délszláv nemzetiségű falvait: kópházát, kimlét, bezenyét, fertőhomokot és hidegséget. 11 tekercs, enyenként 90 perces szalagra régi népszokásokat, meséket, mondákat, énekeket vettek fel, sok fotót készítettek régi épületekről, szobabelsőkről és temetőkről. a gyűjtött anyagot a mohácsi délszláv muzeumban dolgozzák fel./mti/

- . -

bb.42. jól sikerült a cukorbeteg gyerekek baranyai táborozása
igó/st/ig hgy 1981. augusztus 14.

sikeresen zárult pénteken a cukorbeteg gyerekek nyári tábora a duna-parti bár-községben. a baranya megyei úttörőelnökség és a pécsi orvostudományi egyetem gyermekklinikája - számos üzem, gazdaság, vállalat támogatásával - negyven lány és fiú számára teremtette meg a két hetes, ingyenes táborozás lehetőségét. a személyzet társadalmi munkában látta el a nehéz, bonyolult feladatokat. a diétás ételek elkészítéséről a baranya megyei vendéglátó vállalat mesterszakácsa gondoskodott. a cukorbeteg gyerekek korábban nem vehettek részt a nyári táborozásokon, mivel állapotuk különleges táplálkozást és életmódot, fokozott egészségügyi gondoskodást igényel. a dunaparti tábor számukra is elérhetővé tette a nyár örömeit: a napfényt és a vizet, a játékot és a sportot, a felügyeletet ellátó orvosok és nővérek emellett megtanították őket arra, hogy miként szabályozzák napi tevékenységüket, hogyan táplálkozzanak és hogyan kezeljék magukat. a táborozás egyúttal ösztönzést, bátorítást jelentett a gyerekek számára, hiszen azt bizonyította, hogy kellő önfegyelmel és rendszerességgel éppennyig élhetnek, dolgozhatnak, szórakozhatnak, mint nem cukorbeteg társaik./mti/

Váltóro

- . -

15.45/ig

- 26 -

16²⁰
3P

16⁴⁰
3P

bb.43. befejeződött a georgikon nyári egyetem
tas/st/ig hgy 1981. augusztus 14.

bezárta kapuit pénteken keszthelyen a georgikon nyári egyetem, amelynek 130 külföldi hallgatója zömmel az ndk-ból és az nszk-ból érkezett hazánkba. az egyetemen elsősorban a takarmánygazdálkodás kérdéseivel foglalkoztak. emellett a résztvevők megismerkedhettek hazánk társadalmi és gazdasági életével, a magyar mezőgazdaság fejlődésével és az agrárszakember-képzéssel. az előadásokat jól egészítették ki a baki egyetemi tan-gazdaságban és a sármelléki zalavár termelőszövetkezetben tett szakmai kirándulások./mti/

- . -

bb.45. befejeződött a közgazdasági nyári egyetem
t/kj/bc/ig hgy 1981. augusztus 14.

vitafórummal ért véget pénteken a közgazdasági nyári egyetem. a tit budapesti szervezetének immár kilencedik alkalommal megrendezett előadássorozatán több mint ötvenen ismerkedtek a magyar népköztársaság gazdasági életének, gazdaságpolitikájának és irányítási rendszerének fő kérdéseivel.

a fórum résztvevői elsősorban pénzügyi és szociálpolitikai kérdésekről érdeklődtek. a nyári egyetemen neves hazai szakemberek mellett - az idén első ízben - külföldi előadó is bemutatkozott: karl vah bécsi bankár, a kis országok és a világgazdasági korszakváltás egy nyugat-európai közgazdász szemével, cimmal tartott előadást.

az idei nyári egyetemen a legtöbb hallgató olaszországból érkezett: nyolc olasz közgazdász kísérte figyelemmel a tizenkét nap során a magyar kereskedelemről, foglalkoztatási és életszínvonalpolitikáról, a pénzügyi és az árpolitikáról elhangzott tájékoztatókat. mellettük - többek között - szovjetunióbeli, bolgár, csehszlovákiai, ndk, nszk-beli és amerikai közgazdászok, valamint egyetemi hallgatók vettek részt a kurzusokon. kiegészítő programként a vendégek ellátogattak a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyárába, valamint a csepeli duna-tsz-be./mti/

15.55/ig

- 27 -

16²⁵
3P

16⁴⁵
3P

bb.46. 75 éves a magyar hűtőipari vállalat budapesti gyára

t/kg/pá/sl/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken, a magyar hűtőipari vállalat budapesti gyárában jubileumi ünnepséget rendeztek az üzem alapításának 75. évfordulója alkalmából. a jubiláló üzem, amely a hűtőipar tiz gyáregysége közül a legidősebb, manapság naponta mintegy 100 tonna mélyhűtött gyümölcscsel, zöldséggel, félkész-és készétellel járul hozzá a főváros ellátásához.

a ferencvárosban lévő üzem megépítésekor közép-európa legnagyobb hűtőháza volt. akkoriban a hűtőipari termékek egytől-egyig gasztronómiai különlegességek voltak; hal,- és vadételek, s ezeket készítették az üzemben. ma korszerű berendezésekkel dolgozik a gyár, ahová a vidéki mirelit üzemekből érkeznek tárolásra, csomagolásra mintegy 60-70 féle termék. innen szállítják az árut a fővárosi kereskedelmi hálózatba. /mti/

felhasználható: 18.30-tól!

bb.47. befejeződött a nemzetközi hungarológiai kongresszus
- klaniczay tiber nyilatkozata

t/km/pá/bc/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken a magyar tudományos akadémia székházában szekció-ülésekkel, illetve a nemzetközi magyar filológiai társaság közgyűlésével befejeződött az i. nemzetközi hungarológiai kongresszus. az utolsó napi szekcióüléseken a magyar vers sajátosságairól tartottak előadásokat. egyebek között szó volt kosztolányi költeményeinek fordításáról, a magyar vers olasz és spanyol nyelvre való átültetéséről. foglalkoztak a cseh és szlovák nyelvű fordítás sajátosságaival, petőfi költeményeinek szerb nyelven történő tolmácsolásával. előadás hangzott el nagy lászló verseinek orosz és ukrán fordításáról, valamint a magyar költészet lengyel nyelvre való átültetéséről.

a kongresszus záró eseményeként tartotta meg közgyűlését a nemzetközi magyar filológiai társaság. a tanácskozáson klaniczay tiber akadémikus, főtitkár számolt be a négy évvel ezelőtti megalakulás óta végzett munkáról, s megválasztották a társaság új tiszteletbeli tagjait, akik a következők: gabriel astrik, az egyesült államok-beli notre dame-i egyetem nyugalmazott professzora, cs. szabó lászló, londonban élő író, kritikus, vladimir skalicka, a prágai károly egyetem, bán imre, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem, ligeti lajos akadémikus, az elte, és tamás lajos akadémikus az elte nyugalmazott professzorai. a közgyűlés megerősítette elnöki tisztségében bo wickmant, az uppsalai egyetem professzorát, és főtitkári posztján klaniczay tiber akadémikust. határoztak arról, hogy a tervek szerint a következő hungarológiai kongresszust 1986-ban - valószínűleg jurgoszláviában - rendezik meg.

x x x

/folyt.köv./
17.10/gw

- 28 -

17.11
3P

18.11

bb.47. /befejeződött a nemzetközi hungarológiai...1.folyt./gw

a tudományos tanácskozás befejeztével klaniczay tiber nyilatkozatot adott az mti munkatársának:

- a kongresszus munkáját, valójában csak az elhangzottak írásos közreadását követően lehet tudományosan elemezni, a hasznosítható tapasztalatokat összegezni. annyit azonban már most is megállapíthatunk, hogy mivel első ízben került sor a magyar nyelvvel, irodalommal, néprajzzal hazánkban és határainkon túl foglalkozó kutatók, szakemberek közvetlen találkozására, tapasztalatcserejére, tulajdonképpen a magyar filológiának, hungarológiaiának mint nemzetközi tudományoknak a megszületéséről beszélhetünk.

- a tanácskozás két fő témaköréről - a magyar filológia határainkon túli oktatásáról és a magyar versről - több mint 150 előadás hangzott el. a felszólalók részletesen foglalkoztak azzal, hogy a magyarországon kívüli egyetemeken, főiskolákon hogyan oktatják a magyar nyelvet, irodalmat, néprajzot, történelmet, és többen beszéltek arról is, miként javítható, fejleszthető a magyar kultúrával foglalkozó szakemberek képzése. különösen azért volt érdekes számunkra ez a témakör, mert talán most először kaphattunk képet arról, hogy a világnak mire van szüksége a magyar kultúrából, mit tudnak határainkon túl hasznosítani abból, amit a magyar civilizáció nyújt. az elhangzottak sok ötletet adtak társaságunk további munkájához.

- a kongresszuson két kerekasztal tanácskozást is tartottunk. az egyiket a „bevezetés a hungarológiába”, című könyv tervezetét vitatták meg. a könyv szerzői négy tudományozak az irodalomtörténet, a történetírás, a nyelvtudomány és a néprajz-képviselői a magyarsággal foglalkozó tudományágak fejlettségi fokának ismeretében olyan mű írására vállalkoznak, amely a hungarológiának, mint önálló diszciplínának a foglalatát nyújtja. a szerzők a hungarológia iránt érdeklődő nem magyar anyanyelvű szakemberek számára írják munkájukat. emellett arra is gondoltak, hogy a kötet tankönyvként vagy segédkönyvként használható legyen itthon és magyarország határain kívül is az egyetemi, a főiskolai oktatásban. természetesen számítanak arra is, hogy a magyar kultúra és a magyarság iránt érdeklődők pusztán művelődési, ismeretszerzési célból is haszonnal forgathatják majd a kötetet.

/folyt.köv./

17.19/gw

- 29 -

17.11
3P

18.11

bb.47. /befejeződött a nemzetközi hungarológiai.....2.folyt./gw

a másik kerekasztal beszélgetést egy olyan adatbankról tartottuk, amely a világ nagy kulturális intézményeit szolgálja ki a magyar civilizációval kapcsolatos legfrissebb információkkal. joggal vetik ugyanis szemünkre azok, akik irnak rólunk, foglalkoznak kulturánkkal, hogy nem mindig áll rendelkezésükre olyan forrásanyag, kézikönyv, amelyből biztos információkat méríthetnének. hiába jelent meg az elmúlt évtizedekben számos kézikönyv, lexikon magyarországról, ennek ellenére ha valaki - ráadásul nem is magyar nyelven - pontos adatokat akar megtudni történelmi, irodalmi múltunkról, jelenünkről, nagyon nehezen juthat hozzá ezekhez. ezen szeretne a társaság segíteni, s keresünk egy olyan intézményt vagy szervezetet amely ezt a fontos munkát elvállalná.

a kongresszus hozzájárult a magyar kultúra eredményeinek alaposabb, mélyebb megismertetéséhez. nem lehetünk azonban elbizakodottak, s szembe kell néznünk azzal, hogy kulturánknak, civilizációnknak nincs különösebben látványos vonzereje a világban. nemzeti civilizációnk egyike a legkevésbé ismerteknek. örömmünk inkább annak szól, hogy lassan kezdünk a kissé már ismertek körébe jutni. társaságunk tevékenységének egyik alapfeladata, hogy ezt a folyamatot elősegítse. nem kellő ismertségünket elsősorban nem a világnak róhatjuk fel, hanem a magyar kultúrának, amely aránytalanul kevesebb figyelmet szentelt korábban a világban való jelenlétünkre, mint a többi európai nemzeti civilizáció.

/mti/

bb.51. gólyák a szántásban

kör/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

a hét végén csapatostól lepték el a gólyák borsod-szerteré a friss szántásokat. a bódva, valamint a hernád völgyében csakugy, mint a bodrog magasabban fekvő részein az intenzív napsütés, a kánikulai meleg hatására kiszáradtak a tocsogók, lápok. ezért a hosszucsőrű gázlómadarak táplálékukat már nem a zsombékosokban, hanem a frissen szántott tarlóokban keresik. az ingyen napszámosok különösen a taktaköz és a megye alföldi jellegű tiszta-vidéki részein segítették a kártevők elleni védekezést, pusztították az utóbbi hetekben elszaporodott rágcsálókat. /mti/

17.30/gw

17.30
3P

15
K, 15


- 30 -

bb.48. a párt utja - bolgár kiállítás a munkásmozgalmi muzeumban

t/ár/pá/bc/ig hgy

1981. augusztus 14.

a párt utja címmel pénteken kiállítás nyílt a magyar munkásmozgalmi muzeumban az első bolgár forradalmi munkáspárt megalakulásának 90. évfordulója alkalmából. a budavári palota a épületében megtekinthető tárlatot a bolgár forradalmi mozgalom nemzeti muzeumának anyagából rendezték.

a kiállításon felsorakoztatott fényképek, dokumentumok a bulgáriában a múlt század végén kibontakozó munkásmozgalom küzdelmeit kísérik végig, illusztrálva a párt történetének fontos állomásait: a két világháború között a diktatura ellen folytatott harcot, az antifasiszta egységfront megszervezését, s az 1944-ben, a felszabadító szovjet hadsereggel vállvetve győzelemre vitt fegyveres felkelés dicsőséges napjait. a felvételek képet adnak bulgária mai életéről, sikereiről, s a magyar-bolgár kapcsolatok fejlődését is érzékeltetik.


mona gyula, az mszmp politikai főiskolájának rektorhelyettese megnyitó beszédében a baráti ország munkásmozgalmának egy évszázadára visszatekintve kiemelte, hogy a bolgár kommunista párt gazdag forradalmi tapasztalatok birtokában, a haladó, demokratikus erők élére állva, a felszabadulást követően pedig a társadalom vezető erejeként a fejlett szocialista társadalom építésének útjára vezette bulgáriát. ivan kiszjov, a bolgár kulturális bizottság muzeumi fősztályának vezetője bolgár részről nyitotta meg a kiállítást, utalva arra, hogy e bemutató is hozzájárul a két nép történetének jobb megismeréséhez, kapcsolatainak további erősítéséhez. az eseményen jelen volt vaszil baev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

a kiállítás anyagát a későbbiekben több vidéki városban is a közönség elé tárják./mti/

17.41/1g

- 31 -

18.00
3P

18.25


bb.49. csucsforgalom a hevesi dinnyeföldeken -körkép az ország nagy piacairól

vid/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

a híres hevesi dinnyetermő tájon - a tarna mentén és a mátraalján - csucsidejéhez érkezett a dinnyeszüret: naponta mintegy 1500 tonnányi görög-és sárgadinnyét küldenek a piacra, a termés egyötödét külföldre, tömegesen érik a hevesi földeken a paprika és a paradicsom is, így a piaci ellátás ezekből a zöldségek közül bőséges egerben, s a megye más településein. a mátravidéki szőlőskertekből naponta 20-30 mázsa korai érésű csemegezőlőt küldenek a boltokba.

az ország más tájain is nagy az árubőség a piacokon.

pécsett óriási a kínálat burgonyából, szedéséhez - a szokásosnál két-három héttel korábban - mindenütt hozzákezdtek. ára, fajtától és minőségtől függően, hat forint körül van. bőséges a felhozatal zöldbabból is, szinte eladhatatlanul nagy tömegben került a boltokba. kevés viszont a fejeskáposzta, amit a tavalyi alacsony ár miatt a szokottnál kisebb területen termeltek.

a győri piac újdonsága: pénteken megjelent a kékszilva, egyelőre csak a kistermelők kínálják kilónként 12-16 forintért. elég magas az őszibarack ára: az első osztályú gyümölcsöt kilónként 20 forintért árusították a zöldségt-boltokban, stíjandokon.

a balatonpart városai közül keszthelyen valóságos árudömping volt a piacon főként a környék kistermelőinek köszönhetően. nagy volt a felhozatal a zöldpaprikából; a piacon 10-20 forintért, a zöldségt-boltokban 5-13 forintért adták. a szőlőt a termelők 25 forintért kínálták, az őszibarackot 15-30 forintért. a tóparti kempingek és a strand vendégei is válogathattak a zöldségben, gyümölcsben: egész sor magánkereskedő kínálta a friss árut, a szövetkezeti kereskedelem mozgó-boltjai mellett. síófokon olcsóbban vásárolhattak a nyaralók, mint tavaly ilyenkor: a paradicsom kilóját már 5-6 forintért lehetett kapni, a paprika kilója 7-14 forintba került, 15-ért adták az őszibarackot, 25-ért a csemegezőlőt.

a debreceni piacon pénteken paprikából és paradicsomból volt legnagyobb a kínálat, mindkét zöldségből a lecsónakvalót, az apróbb szeműt - már három forintért lehetett vásárolni. sok zöldségt-üzlet és magánkereskedő árult szép fejes- és kelkáposztát, friss salátát. a gyümölcsök közül az őszibarack mellett nagy mennyiségben árusították a körtét, amiért 8-12 forintot kértek. valóságos hegyek magasodtak görögdinnyéből, ami igen-csak olcsó az idén: a hajdusági fővárosban három forint kilója.

/folyt.köv./
17.50/gw

- 32 -

18¹⁵
3P

18¹⁰
3P

bb.49. /csucsforgalom a hevesi....folyt./gw

a szegedi piacon a dinnyén kívül sok nyári almát kínáltak. az ország különböző vidékeiről teherautókkal, személygépkocsis utánfutókkal ideérkező magánkereskedők mintegy százezer kilogramm zöldséget és gyümölcsöt vásároltak meg itt pénteken. a burgonya ára szegeden 4-6 forint, 3-4 a sárgadinnye, 4 a görög ára, az almáért 8-10 forintot kértek, a barackért 10-16 forintot, a csemegezőlőért - itt volt a legolcsóbb! - 14-16 forintot, a töltenivaló paprikát 8-12 forintért, a paradicsomot 4-5 forintért kínálták.

a miskolci piacról néhány ár: 6-8 forintba került pénteken a sárgarépa, 8-12 forintba a leveiszöldség, a kelkáposztáért 8-14 forintot, a karalábéért 3-7 forintot, a hagymáért 7,60-10 forintot, a paradicsoméért 5-10 forintot, a karfiolért 4-14 forintot, a paprikáért 4-16 forintot kértek, az uborka ára 3-10 forint között volt. a gyümölcsök közül a nyári almát 8-20 forintért, a körtét 20-22-ért, 12-30 forintért az őszibarackot, 8-16 forintért a szilvát. a dinnye itt valamivel drágább volt, mint a déli országrészben, kivált a sárga, amiért 6-12 forintot kértek; a görögdinnye 5-6 forintba került. a miskolci piacra is az árubőség a jellemző, csupán az eltenni való uborkából és a hagymából volt kisebb a kínálat. /mti/

- . -

bb.50. szabadtéri szezonzárás - bucsu a nyári koncertektől

i/is/bc/gw hgy

1981. augusztus 14.

utoljára csendül fel az idén muzsika a nyári koncertek három fellegvárában; bucsuzik a szabadtéri hangversenyseason.

pénteken és szombaton a magyar állami hangversenyzenekar a három estből álló beethoven-bérlet utolsó koncertjét adja martonvásáron. a zenekart a magyar televízió iii. nemzetközi karmesterversenyének győztese, a holland gerard oskamp vezényli. a hangversenyen közreműködik ruha istván hegedűművész romániából.

az óbudai zichy kastély nyári hangversenyeit szintén az állami hangversenyzenekar fellépése zárja. az augusztus 17-i schubert-estén németh gyula dirigál, zongorán közreműködik szabó csilla.

/folyt.köv./

17.55/gw

- 33 -

18²⁰
3P

KP. 18¹⁰
3P

bb.50. /szabadtéri szezonzárás -folyt./gw

franciaországban élő, ír vendégművész szerepel a régi korok zenéje című sorozat zárókoncertjén a marczibányi téri zenélő udvarban. emer buckley dublinban született, zenei tanulmányait hazájában, párizsban és sienában végezte. ritka hangszeren, régi csembalón játszik; a magyar közönség az augusztus 19-i koncerten először találkozhat vele. műsorán p.e. bach, j.s. bach, böhm, froberger és muffed művei szerepelnek. /mti/

- . -

bb.52. új közút két szabolicsi község között

kal/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken átadták a forgalomnak a kislétát és nyirbogátot összekötő új közutat. a két szabolicsi település között elkészült négy kilométer hosszúságú új nyomvonal építéséhez tízezer tonnányi kohószlakot és négyezer tonnányi aszfaltot használtak fel a kivitelezők: a nyiregyházi közúti építő vállalat dolgozói. az almáskertek között haladó utat elkészültével mindkét község termelőszövetkezeteinek lehetőségük nyílik szállítási költségeik csökkentésére, ezáltal ugyanis nem kell kerülőúton a máv felvezőhelyeire fuvarozniok a gyümölcsöt s más terményeiket. /mti/

- . -

bb.53. üdvözlő távirat

k/tr/bc/gw hgy

1981. augusztus 14.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözlötte denis sassou nguessot, a kongói népi köztársaság elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

- . -

bb.54. új magyar nagykövet a vietnami szocialista köztársaságban

k/tr/bc/gw hgy

1981. augusztus 14.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta varga józsefet, hazánkban a vietnami szocialista köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

18.09/gw

- . -
- 34 -

18.25
3P

18.25
3P

bb.55. burgenlandi napok győrtt

cser/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

burgenlandi napok kezdődtek pénteken este győrtt a rába szállóban. a három napon át tartó eseménysorozat a gasztronómia jegyében rendezik meg: a szálló előtti téren két burgenlandi zenekar - egy fuvós és egy tánczenekar - ad több alkalommal térzenét. a vendégeknek burgenlandot bemutató filmet vetítenek.

/mti/

- . -

bb. 56. nyiregyházán megnyitották az ifju gárdisták országos szemléjét

kal/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

pénteken több mint 700 fiatal részvételével nyitották meg nyiregyházán a tizenegyedik országos ifju gárda szemle rendezvénysorozatát. a fővárosi, a megyei egységeket, valamint az ndk-ban dolgozó magyar fiatalok ifjugárda szakaszait képviselő gárdisták a kossuth téren katonás rendben felsorakozva köszöntötték a terület zászlaját, s fogadták mórícz istvánnak, az ig országos parancsnokának köszöntését. varga sabján lászló, a kisz központi bizottságának titkára nyitotta meg az ifju gárda hagyományos segerszemléjét. beszédében szólt azokról a feladatokról, amelyeket az ifjusági mozgalom x. kongresszusa tűzött a gárda elé. az országos szemlék - mondta a kisz kb-titkára - mindannyiszor kitűnő alkalmat adnak az ifjuság honvédelmi és hazafias nevelésében, már sikerrel alkalmazott módszerek elterjesztésére.

a fiatalok szombattól számos versenyszámban mérik össze tudásukat, harci turán nyílik alkalmuk fizikai felkészültségük bizonyítására.

a megyei parancsnokok részvételével sor kerül arra a szakmai fórumra is, amelyen az ifju gárda munkamódszereiről és feladatairól tanácskoznak a közreműködők.

az ifju gárdisták tizenegyedik országos szemléje augusztus 19-én az eredmények kihirdetésével és az ünnepélyes díjkiosztással ér majd véget. /mti/

- . -

bb.57. megyei szövetkezeti aktivaülés szolnokon

láz/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

szolnok megye három szövetkezeti ágazatának képviselői a szövetkezetek kongresszusi irányelveiből adódó feladatokat tárgyalták meg pénteki aktivaülésükön, amelyet a megyeszékhelyen, a művelődési és ifjusági központban tartottak. az mshmp szolnok megyei bizottsága és a szövetkezetek megyei szövetségei által rendezett eseményen kétszázán vettek részt.

/folyt.köv./
18.20/gw

- 35 -

18.20
3P

18.25
3P

bb.57. /megyei szövetkezeti ...folyt./gw

a megye életében - amint a tanácskozáson elhangzott - kiemelkedő szerepet töltenek be a szövetkezetek, hiszen a lakosság fele tagja valamely szövetkezetnek. az ipari, mezőgazdasági szövetkezetek együttes termelési értéke eléri a tizenhárom milliárd forintot. a megye vi. ötéves tervében megfogalmazott gazdaságpolitikai célkitűzések közül legfontosabb a gabonaprogram teljesítése, ez egyszerre mind a tsz-ek előtt álló legnagyobb feladat.

az ipari és fogyasztási szövetkezeteknek alapvető tennivalója a lakossági szolgáltatások javítása. az építőipari szövetkezeteknek a lakásépítés mellett - amivel lemaradtak - sokkal jobban kell elvégezniük a lakásfenntartási és karbantartási munkákat. elsősorban az ipari feldolgozásban, a lakásépítésben és a közétkeztetés gondjainak enyhítésében.

a plenáris ülés után az ipari, mezőgazdasági és fogyasztási szövetkezetek küldötti szekcióüléseken vitatták meg a közös tervekben rájuk háruló teendőket. /mti/ Fontos hangsúlyozták az aktíván -, hogy a szövetkezetek együttműködjenek az állami vállalatokkal,

bb.58. kocsis zoltán két külföldi koncertje

i/is/gk/bc/gw hgy

1981. augusztus 14.

kocsis zoltán kossuth-díjas zongoraművész csütörtökön franciaországba utazott, ahol a la roque-d, anthéron-i fesztiválon szerepel. meghívás érkezett részére skóciából is a világ egyik legrangosabb zenei eseményére, az edinburghi fesztiválra. itt augusztus 17-én ad koncertet. /mti/

bb.59. időjárásjelentés

pá/gw hgy

1981. augusztus 14.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 14-én, pénteken este

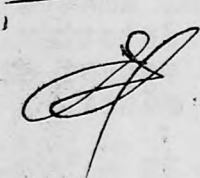
napos idő

várható időjárás szombat estig: kevés nappali gomolyfelhőképződés, száraz, meleg idő várható. az északkeleti, keleti szél napközben kissé megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 25-29 fok között lesz. /mti/

18.32/gw

- 36 -

19⁰⁰
3P

18.15


bb.60 autómatuszálemek találkozója esztergomban

ráb/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

az v. nemzetközi veterán autós-motoros találkozót nyitották meg pénteken esztergomban. a város főutcáján felvonuló több mint negyven két-és négykerekű jármű között számos, már régen elfelejtett típust láthatott a sok száz érdeklődő. az ipartörténeti látványosságnak is beillő bemutató „főszereplője”, az az 1908-ban gyártott négyhengeres, 2400 köbcentiméteres gregorie voiturette típusu gépkocsi volt, amiből a világon mar csak négy van, s közülük három muzeumban őriznek, az öreg autók között több a külföldi, mint a magyar: svédországból, ndk-ból, nszk-ból, lengyelországból és csehszlovákiából érkeztek a gondosan karbantartott járművek. jó néhány ritkaság számba menő autó saját kerekén érkezett esztergomba, a legrégebbieket azonban - akár csak svédországból a gregoriét-vontatóval hozták el az esztergomi találkozóra.

a vasárnap estig tartó nemzetközi találkozó résztvevői veterán járműveikkel versenyturát tesznek a duma-kanyarban és a pilis erdei utjain, dorogon pedig - ahol a közelgő bányásznap tiszteletére a találkozó résztvevői megkoszorúzzák a bányászemlékművet - ügyességi versenyen mérik össze tudásukat. /mti/

bb.61. több mint száznyolcvan kiállító - sajtótájékoztató a mezőkövesdi mezőgazdasági és élelmiszeripari tájkiállításról és vásárról

kör/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

a dunán inneni országrész nyolc megyéjéből száznyolcvan kiállítót - állami gazdaságokat, tsz-eket, szakszövetkezeteket, áfész-eket, kutatóintézeteket s a mezőgazdasági termelőeszköz-gyártó ipari üzemeket sorát - várják mezőkövesdre, ahol augusztus 20-án nyílik és 23-án zárul a mezőgazdasági és élelmiszeripari tájkiállítás és vásár - mondották el pénteken a kiállítás színhelyén, a matyóföld „fővárosában”, mezőkövesden tartott sajtótájékoztatón.

a budapestről miskolcra vezető 3-as számú főútvonal mellett, a zsóri hőfürdő szomszédságában - a mezőkövesdi matyóföld termelőszövetkezet telephelyén - több mint huszezer négyzetméter területen már építik a vásárvárost.

/folyt.köv./
18.50/gw

- 37 -

19⁴⁰
3P

bb.61. /több mint száznyolcvan....folyt./gw

csongrádból a kistermelők, nógrád megyéből a tsz melléküzemágak, heves megyéből pedig különféle szakcsoportok hozzák el termékeiket, portékáikat. a nagyipari vállalatok közül a tiszai vegyikombinát fóliakeszítményeivel, az észak-magyarországi vegyiművek növényvédőszerével lép a közönség elé. a tájkiállításon bemutatják és árusítják a hazai kereskedelemben kapható és a háztá-
jiban alkalmazható kisgépeket is, szőlő és gyümölcsstermesztési szak-
tanácsadást tartanak, ismertetik a legújabb mezőgazdasági uji-
tásokat.

a szakmai programot gazdag kulturális műsor egészíti ki és a vendéglátóipar mintegy ötvenezer látogató ellátására készül föl, a rendezők hatszáz gépkocsi és száz autóbusz részére alakítottak ki parkirozóhelyet. /mti/

bb.62. ifju amatőrök képzőművészeti kiállítása hód-
mezővásárhelyen

dén/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban pénteken nyílt meg a xvi. országos ifjúsági képzőművész tábor lakóinak kiállítása. több mint félszáz ifju amatőr két hétig vendégeskedett a kisz mártélyi táborában, ahol erdős péter, fodor józsef, hézsó ferenc és holler lászló festőművészek irányításával gyarapították szakmai tudásukat, megörökítették e tiszaparti táj szépségeit, a környéken élő alföldi embereket, környezetüket és munkájukat. a táborlakók számos képzőművészeti tárgyú és a kisz kulturális nevelőmunkájával kapcsolatos előadást is meghallgattak.

a vásárhelyi muzeumban rendezett táborzáró kiállításuk anyaga az elmúlt két hét alatt mártélyon készült. az ifju amatőrök mintegy kétszáz festményét, grafikáját, kislásztikáját és szobrát három hétig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb.63. cziráki lajos festőművész kiállítása dunaujvárosban

dáv/az/gw hgy

1981. augusztus 14.

cziráki lajos győrben élő és alkotó festőművész mutatkozott be pénteken, dunaujvárosban az uitz képtárban megnyitott kiállításán. a szeptember 6-ig nyitvatartó tárlaton huszonnyolc művét - köztük több nagyméretű olajfestményt - láthatják az érdeklődők.

/mti/
19.00/gw

- 38 -

1945
3P

bb.64. vízszivárgás rákospalotán

1/ob/pá/ig hgy

1981. augusztus 14.

vízszivárgást észlelték pénteken a xv. kerületi rákospalotai máv aluljáróban. emiatt a 12-es villamosjáratot le kellett állítani; 17 órától a szilágyi utca és a rákospalotai máv állomás között autóbuszok szpllitják az utasokat. a hiba megállapítását a csatornázási művek, a közterület-fenntartó vállalat és a bkv szakemberei együttesen végzik. /mti/

bb.65. autószozi veszprémben

bév/az/ig hgy

1981. augusztus 14.

autószozi premierje volt pénteken este veszprémben a bakonyművek sportpályáján. az ipari üzem és a vörös csillag filmszínház közösen teremtette meg a filmvetítés feltételeit. a tágas sporttelep több mint 50 személygépkocsinak és legalább ugyanennyi motorkerékpárnak ad helyet.

az autóalkatrészeket gyártó bakony művek profiljához igazodva, az első alkalommal a „kicsi a kocsí de erős” című filmet vetítették. /mti/

bb.66. a spartacus bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon

dén/az/ig hgy

1981. augusztus 14.

a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán pénteken este megtartották az idei évad ötödik, egyben utolsó bemutatóját. hacsaturján spartacus című balettjét - amely tíz évvel ezelőtt már szerepelt a játékok programján - a magyar állami operaház művészei adták elő. a balett koreográfiáját tervezte, betanította és az előadást rendezte seregi lászló. a díszletek forray gábor, a jelmezek márk tivadar tervei alapján készültek. a zenekart fráter gedeon vezényelte. a főbb szerepeket dózsa imre, pongor ildikó és keveházi gábor táncolták.

a szabadtéri játékok befejező szakaszában még négy előadás lesz. a mostani hét végén szombaton és vasárnap schiller tell vilmos című drámáját, augusztus 19-én szerdán és augusztus 20-án csütörtökön pedig ismét a spartacust tekinthetik majd meg az érdeklődők. /mti/

21.00/ig

- 39 -

21.00
3P

00.008/1

bb.67. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. augusztus 14.-én zárásig:

gw hgy 1981. augusztus 14.

- 31. növekszik a közös gazdasági érdekelttség
 - 32. nemzetközi mezőgazdasági kiállítások díjainak átadása
 - 33. első csapolás a dunai vasmű konverter acélművében
 - 34. dr. albrecht schönherr püspököt fogadta....
 - 35. a tit budapesti nyelviskolájának prgoramja
 - 36. magyar-bolgár belkereskedelmi és idegenforgalmi tárgyalások
 - 37. bezárult a salgótarjáni nemzetközi grafikai művésztelep
 - 38. debreceni kutatási program dubnában
 - 39. bezárta kaput az országos néprajzi tábor
 - 40. horgásztábor a somogyi gyerekeknek
 - 41. bezárult a délszláv nemzetiségi néprajztábor
 - 42. jól sikerült a cukorbeteg gyermekek baranyai táborozása
 - 43. befejeződött a georgikon nyári egyetem
 - 44. szabady veronika szabadtéri tárlata szekszárdon
 - 45. befejeződött a közgazdasági nyári egyetem
 - 46. 75 éves a magyar hűtőipari vállalat
 - 47. befejeződött a nemzetközi hungarológiai kongresszus
 - 48. a párt utja - bolgár kiállítás
 - 49. körkép az ország nagy piacairól
 - 50. szabadtéri szezonzárás
 - 51. gólyák a szántásban
 - 52. új közut
 - 53. üdvözlő távirat
 - 54. új magyar nagykövet
 - 55. burgenlandi napok
 - 56. ifju gárdisták országos szemléje
 - 57. szövetkezeti aktivaülés
 - 58. kocsis zoltán koncertje
 - 59. időjárás
 - 60. automatuzsálemek találkozója
 - 61. sajtótájékoztató
 - 62. képzőművészeti kiállítás
 - 63. cziráki lajos kiállítása
 - 64. vízszivárgás rákospalotán
 - 65. autószozi
 - 66. a spartacus bemutatója
 - 67. hírjegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: izsák erika, halasi györgy

21.05/ig - 40 -
- v é g e -

21/37

Belföldi hírek

1981. augusztus 15. s z o m b a t

bb.1. szeptember 1-től: őszi szolidaritási akciósorozat

i/ma/pá/bc/ig hgy 1981. augusztus 15.

a magyar szolidaritási bizottság - a tagszervezetekkel együttműködve - az idén is megtartja az őszi szolidaritási akciósorozatot. az immár hagyományos találkozók fórumot adnak a különböző társadalmi rétegeknek a mind agresszivebb imperialista erők, a gyarmati elnyomás, a neokolonialista törekvések, a fajüldözés elleni fellépésre, a felszabadító mozgalmak, s a más haladó társadalmi erők melletti szolidaritásra. az utóbbi esztendő tapasztalatai megerősítették: az akciósorozat szélesíti a magyar társadalom részvételét a népek közötti barátság és együttműködés ápolásában, a béke megvédéséért folyó harcban.

a magyar szolidaritási bizottságnál az mti tudósítójának elmondották: a megyei, a városi, a községi népfőbizottságok, valamint a béke, barátsági és szolidaritási munkabizottságok - a helyi lehetőségek, adottságok figyelembevételével - már hozzákezdtek az események előkészítéséhez. az mszb javaslatára új megoldásokkal is kezdeményezően kapcsolódnak az akcióhoz. olyan témákat tűznek napirendre, amelyek bemutatásával, megvitatásával világosan kirajzolható a békés egymás mellett élés, az enyhülés, a leszerelés és az antiimperialista függetlenségi harc, továbbá a társadalmi haladás összefüggése. a találkozókra - amelyeken egyebek között nicaragua, vietnam, kambodzsa, laosz, valamint közel-kelet és afrika népei igazságos harcának támogatása is napirendre kerül - igyekeznek az érintett országokból is meghívni vendégeket, így ők személyes élményeik alapján tájékoztathatják a fórumok résztvevőit.
/folyt.köv./

37